

Vznik a zánik

„Vznikem“ v pravém slova smyslu rozumíme nikoli pouhou proměnu něčeho v něco (jak to kdysi formuloval již Aristotelés), nýbrž počátek něčeho nového, co tu dříve ještě nebylo. K tomu je ovšem třeba dodat upřesnění, že nemáme na mysli a předem vylučujeme pouhou změnu kombinace několika (nebo mnoha) prvků resp. jejich vnějších vztahů. Za vskutku „nové“ považujeme jen to, co se vskutku nově ustavilo a integrovalo, tj. co představuje „pravou událost“ a co má díky své vnitřní sjednocenosti eventuelně i jakousi (relativní) jedinečnost a neopakovatelnost. Tato jedinečnost a neopakovatelnost je zjevná u živých bytostí, ale není důvodu, proč ji vylučovat na nižších úrovních (předživého), i když podobná nivelizace a generalizace je mezi většinou přírodovědců obvyklá. A tak jako vznik každého jedinečného pravého jsouca, je i jeho zánik záležitostí individuální a více nebo méně jedinečnou (i když má své obdoby). Naprostá identita (dvou nebo více) jsoucn ve skutečnosti prostě neexistuje, není ani možná; možné jsou jen identifikace, z nichž některé mohou být relativně oprávněnější než jiné. (Jen na okraj nutno popznamenat, že je třeba rozlišovat jedinečnost pravou, tj. vnitřně integrovanou, a nepravou, tj. pouze konstruovanou.)

(Písek, 040712-2.)